

HEJ, SVEN TEGGLUND!

Varför publicerar du din döda mammas dagböcker?

Siri Tegglund (1918-2010)

– **FÖR ATT HEDRA** min mor, och för att uppvärdera det arbete som hon och hennes generation av hemmafruar utförde. De som aldrig hördes, som aldrig fanns med i debatten, de vars gärning osynliggjordes.

*var på post och bank och Konsum gick sen hem, Erling tog kassen på cykeln åt mig
Var sen ute och räfsade en stund*

När konstnären Sven Tegglunds mor Siri avled 2010 ärvde Sven 18 fullskrivna dagböcker, totalt över 6 000 sidor, och en oherrans massa virkade dukar. Nu ger han ut boken *ensamheten värst*, med ett generöst urval av Siris dagboksanteckningar och 15 akvareller, där Sven målat av sin mors virkade alster.

– Jag började med att måla av dukarna, så exakt som jag kunde, som ett sätt att närma mig henne. Jag ville komma åt något som jag kände fanns lagrat i dukarna. Sedan fortsatte jag med att utforska dagböckerna, säger Sven.

DET VAR NÄR maken Ernfrid avled 1990 som Siri började föra dagbok. Det är i huvudsak torra observationer om väderlek, vilka som hälsat på (och hur länge de stannade), vad som har ätits och vilka göromål som utförts. Alltid en avslutande bön om hjälp och ett ”tack för i dag”, riktat till Gud eller Jesus.

– I början hade jag svårt att få grepp om texterna, men så upptäckte jag att hon hade en speciell metod. De flesta som skriver dagbok sammanfattar dagen innan de går och lägger sig. Siri skrev flera gånger om dagen, i nu-form. Så jag petade in blankrader vid tidshoppen

Överst: Sven Tegglunds avmålning av en av mamma Siris många virkade dukar.
Ovan: Sven har även målat av sin mors sista dagboksanteckning. När hon sitter och skriver drabbas hon plötsligt av en stroke...

och typograferade texten så den påminner om poesi. Plötsligt fanns struktur. Mellanrummen är nästan viktigast.

Din mor har ju inte kunnat ge sitt tillstånd till utgivningen. Hur har du resonerat kring det etiska?

– Hon var väldigt stolt över sitt skrivande, och när jag kom och hälsade på läste hon gärna upp vad hon författat. Jag är helt övertygad om att hon skulle ha välkomnat utgivningen.

Jag tycker att din mamma ger en mörk bild av åldrandet. Hur tänkte du när du första gången läste dagböckerna?

– Jag kände inte igen mig! Min mor var glad och öppen i verkligheten, men i dagböckerna visar hon en mycket mer melankolisk sida. Men sedan är det också så att i den här generationen var det nästan en tävling om vem som mådde sämst. Det är ett väldigt fokus på krämpor och sjukdomar.

ATT LÄSA ENSAMHETEN VÄRST är som att lyssna på minimalistisk musik – ett tema upprepas i oändlighet, och när man har kommit över den inledande otåligheten inträder ett närmast hypnotiskt tillstånd. Och så kommer det en liten, liten förskjutning mitt i lunken som liksom skakar om en:

*Jag fick ett paket kaffe av Gertrud, "varför",
Hon sa att jag bjöd på kaffe så ofta.
Jag ville inte ha det.*

Världen som beskrivs är klaustrofobiskt liten. På bokens knappt 400 sidor får bara tre ”yttre” händelser plats i kort-het: Estonia, 11 september-attentatet och tsunamin 2004. Det är vardagen och dess bestyr som står i centrum:

ska göra kalvsylta, hjälp mej så jag orkar.

Vad vill du åstadkomma med den här boken?

– Jag hoppas att folk ska känna igen sig, bli berörda och börja fundera kring ålderdom och tidens gång. Jag vill samtidigt visa hur svårt det kan vara att räcka till för sin gamla förälder som känner sig ensam, säger Sven Tegglund.

TOMAS DUR FLÄCKMAN

FOTO TOMAS BERGMAN

Siris dagbok

NAMN: Sven Ove Tegglund.
ÅLDER: 61 år.
BOR: Luleå.
GÖR: Konstnär, socionom, bloggare.
AKTUELL: Med boken *ensamheten värst* (Teg Publishing).
GOD GÄRNING: Upplåter varje år sin sommarstuga i Kalix skärgård till ett vistelsestipendium för kulturutövare.